

Editorială/ Cartea „Patruzeci de ani în patruzeci de zile”

de Anton PETRUT

La prestigioasa Editură RISOPRINT, Colecția luminată din Cluj-Napoca, a apărut recent Cartea „Patruzeci de ani în patruzeci de zile”, autorul fiind Natanael Costea, român de origine, dar care este stabilit în localitatea Churchlands din Australia de Vest. Domnia sa este și președintele Misiunii „Speranța” cu care zilele trecute a susținut la Tg. Lăpuș un extraordinar Spectacol internațional de cîntece

și mesaje creștine. Lucrarea a văzut lumina tiparului în condiții grafice, color, deosebite și este o reflectare spirituală a călătoriei unui bărbat în primii patruzeci de ani ai vieții sale și se întinde pe 40 de ca-

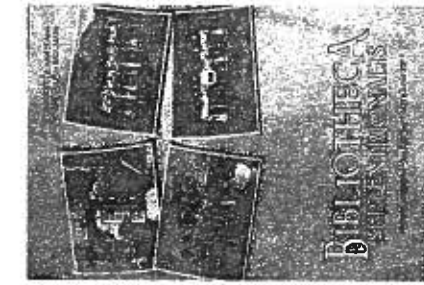
pitole. Domnia sa scrie încă de pe prima copertă, că acel necesar „Cuvînt înainte” este semnat de către dr. Bob Chapman. În carte, Natanael Costea scrie o poveste foarte personală, punctată cu multe exemple din viața

reală, dar îmbibată în mărturia Cuvîntului lui DUMNEZEU. Mesajul acestei cărți este unul practic și capabil să schimbe vieți, este o îmbinare coerentă de elemente autobiografice și învățături creștine.

Lecturi de vacanță: “Bibliotheca Septentrionalis”

A apărut numărul 1 (42)/iunie 2014 al revistei semestriale a Bibliotecii Județene “Petre Dulfu” Baia Mare, “Bibliotheca Septentrionalis”, publicație coordonată de bibliotecara Angela-Monica Jucan și ai cărei redactori sunt Livia Grigor, Adrian Pop și Antoaneta Turda. Numărul se deschide, firesc, cu un editorial semnat de directorul bibliotecii, dr. Teodor Ardelean, care scrie despre evoluția bibliotecii ca instituție de cunoaștere și rolul său în societatea actuală.

Rubrica “Salonul cărții” se adresează în mod special slujitorilor cărții, cuprinzând câteva articole de biblioteconomie. Nume cunoscute semnează la rubrica următoare, “Cultura, de cu vreme”. Astfel, profesorul de filozofie Nicolae Iuga scrie

din Protopopiatul Greco-Catolic Cosău în anul 1873. Un articol al regretatului muzeograf Traian Ursu, care se referă la monumentele de arhitectură

populară din zona maramureșeană a Codrului, este cel care deschide rubrica “larba fiarelor”. Tot aici, Viorica Ursu își îndreaptă atenția către Mă-năstirea “Învierea Domnului” Habra din comuna Groși, sugerând ca posibilă devierea numelui său din verbul latinesc “habeo, habere”, care “sugerează parcă ideea de avere”. Satul Libotin și comuna Desești, cu locurile, oamenii, istoria și evenimentele lor culturale, fac obiectul câtorva articole publicate în aceeași rubrică. Interesantă și rubrica intitulată “Din bucurie și din suferință, din

dragoste, din vrajbă”, unde găsim texte referitoare la tradiții și folclor. Semnează: Pamfil Bîlțiu (“Folclor și istorie”), Ioan Perhață (“Încotro, folclor lăpușean?”), prof. Traian Rus (un foarte savuros articol despre “Boactărul satului”), Gelu Dragoș (“Nuntă chioceană din trecut”). Despre personalități ale istoriei și culturii maramureșene, despre oameni frumoși care rămân în memoria colectivă, citim în rubrica “Iar tu Hyperion rămâi”. Numărul ne rezervă și alte surprize, dar lăsăm cititorilor plăcerea de a le descoperi. Lectură plăcută! (a.g.)

Concurs de storyboard pe tema CAS - Cardul european de sănătate

Comisia Europeană organizează un concurs de storyboard (scenariu în imagini) pe tema cardului. Ideea câștigătoare va fi dezvoltată și transformată într-un videoclip care va promova beneficiile utilizării cardului în rândul cetățenilor europeni și furnizorilor de asistență medicală. Data limită pentru înscrierea în concurs este 17 august 2014.

Cei trei câștigători selectați de juriu vor câștiga 1.500, 1.000 și respectiv 500 de euro. Conceptul câștigător de ansamblu va fi dezvoltat și produs într-un clip video, care va fi folosit pentru a promova cardul european de asigurări sociale de sănătate. Nu aveți nevoie să fiți un scenarist profesionist sau animator pentru a intra în concurs - tot ce aveți nevoie este doar o idee foarte bună. (IBM)

Cotidian independent

GRAIUL

MARAMUREȘULUI

www.graiul.ro

Serie nouă, Anul XXV ■ Nr. 7407 ■ 16 pagini, 1 leu ■ VINIERI, 25 IULIE 2014

O nouă intervenție chirurgicală în premieră la Spitalul Județean

Citiriin PAGINA 9

EDITORIAL

Circa 30% din fondurile publice sînt risipite și această estimare făcută de autorități este optimistă. Noi constatăm că jumătate din fondurile europene nerambursabile ajung în buzunarele unor hoți cu gulere albe sau se pierd într-un fel sau altul. Ca cetățeni europeni cerem ca fondurile publice să fie folosite cu eficiență.

Comisia Europeană a instituit proceduri, ghiduri ale solicitantului, caiete de sarcini, control anti fraudă și al conturilor. Birocrația caută să elimine fraudele preînțîmpine situațiile în care beneficiarul își reziliază contractul, renunță sau apar cauze ce opresc derularea, cea mai frecventă fiind lipsa garanțiilor pentru cofinanțare. Toate acestea pot fi corectate, astfel ca banii europeni să nu fie pierduți. Apar însă multe cazuri de alocare greșită a fondurilor europene și le vedem peste tot în județul nostru. Statul a subvenționat investiții publice și private care după o scurtă perioadă de timp fie s-au degradat fie au fost închise ca ineficiente. De unde pleacă "greșeala"? Există o discrepanță între ghidul solicitantului și realitate. Fondurile europene se dau pe încredere, unor in-

vestitori privați sau unor comune și orașe. UE consideră că investitorii și primarii vor ce este mai bine pentru societate. Adesea încrederea dată le este înșelată. Comisia Europeană și direcțiile sale de specialitate sînt nuse baze pe încredere, noțiune atît de vagă și inconsistentă. Nu poți avea încredere într-un om care vrea să facă o afacere cu cofinanțare de 50%, dar care n-are experiență și abilități în domeniu. Așa că-

Risipirea europeană

■ Nicolae GOJA

dem în capcană, investiții de milioane de euro sînt închise imediat după darea în funcțiune.

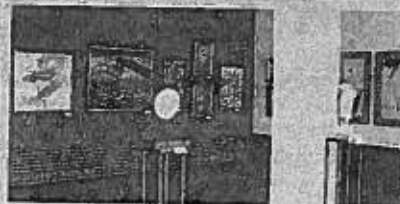
UE finanțează asfaltarea de drumuri, construirea de rețele de apă și canalizare, stații de epurare, gaz metan, școli, grădinițe, gropi de gunoi, dar acum, după 7 ani de cînd am aderat, constatăm că am făcut investiții fără rost: rețele de apă în sate unde oamenii au fîntini în curte, am asfaltat drumuri înainte de a săpa canalizarea, am investit în

școli fără elevi, am modernizat drumuri pe care nu circulă nimeni... S-au făcut la împlinare și cu risipă mare.

UE s-a trezit în 2014 și lă peținde primarilor să aibă o Strategie de Dezvoltare Locală, cu priorități. N-are sens să investim într-un centru de îngrijire pentru bătrîni, dacă n-ai din comunitate nici o cerere. Mai întîi repară drumurile din intravilan și apoi pe cele din extravilan. Multe fonduri au curs pe apa simbetei, s-au construit rețele de cîșmele publice niciodată folosite, au fost cheltuiți bani pentru apă, canalizare, gaz la care sătenii nu se leagă, am investit într-o brutărie ce aduce făină din Ungaria sau într-o filatură ce importă bumbac din Orient. Ne așteptăm la mai multă înțelepciune din partea CE și ne dorim ca UE să administreze corect fondurile publice și așa insuficiente.

Nimic solid nu putem construi fără transparență (UE este total opacă la sugestii) și asumarea răspunderii. Folosirea eficientă a fondurilor publice înseamnă corelarea necesității cu posibilitatea. Nu putem discrimina comunitățile, ci trebuie să le aplicăm tratament egal. Dorim ca UE și CE să nu mai fie dictatoriale și fără feedback, căci oamenii vād unde ajung banii europeni - la hoții capitaliști.

Expoziția „Vara” la Galeria UAPR

La Galeria de Artă a Uniunii Artiștilor Plastici din România, Filiala Baia Mare (Bd. București nr. 6), este deschisă o expoziție temporară colectivă de artă plastică, avînd tema „Vara”. Expoziția cuprinde circa 100 de lucrări de grafică, pictură, sculptură și arte decorative, realizate de 37 de artiști maramureșeni.

Expoziția este cu vînzare, prețurile lucrărilor situîndu-se între aproximativ 1.000 lei și 3.000 lei. „Ne bucurăm că artiștii au venit cu lucrări multe, noi, frumoase și diverse. Sperăm ca publicul să le și aprecieze. Avem în galerie un spațiu expozițional pentru vînzările de lucrări de artă, dar am renunțat la el în această perioadă, ca să putem expune mare parte din lucrările din expoziție. O parte sînt expuse și în vitrină pentru că la un moment dat ne-a copleșit numărul lor și nu am găsit spațiu suficient. E o expoziție unitară, chiar dacă este foarte diversă și a fost foarte greu de panotat. Îi felicit pe toți artiștii, le mulțumesc celor care au participat și așteptăm publicul în fiecare zi de la ora 10 la ora 6 după-amiază”, a precizat graficiana dr. Laura Ghinea, președinta Filialei Baia Mare a UAPR. (a.g.)

SĂRBĂTORILE
COAȘULUI,
EDITIA A IV-A

ACTUALITATEA PAG. 3

STUDENȚII
DIN MĂRAMUREȘ
ÎNTR-UN PROIECT
LEONARDO DA VINCI

TINERETI PAG. 9

Cotidian independent

GRAIUL

MARAMUREȘULUI

Serie nouă. Anul XXVI ■ Nr. 7406 ■ T6 pagini, 1 feu ■ JOI, 24 IULIE 2014

Se cere anchetarea Ministerului Culturii

■ Citiți în PAGINA 10

Obiul deschis

Citiți în PAGINA 5

EDITORIAL

Oamenii cheltuie mai mulți bani pentru medicamente decât pentru alimente și nu pot fi convinși că: alimentul natural este cel mai bun medicament, hrana curată protejează și menține sănătatea, alimentele cu deficit de micronutrienți produc boli cronice de inimă, cancer, diabet, obezitate, osteoporoză. În aceste condiții, ne îmbolnăvim de tineri și calitatea vieții noastre scade. Și totuși, statul interzice să introducă bunele practici pentru producerea alimentelor, ceea ce ne înmulțește.

Totul pleacă de la sănătatea solului, care dă plante sănătoase, animale sănătoase, oamenii sănătoși. Fermierii capitaliști sînt însă interesați doar de calitatea comercială a recoltei: fructele sînt aspectuoase, chiar dacă n-au valoare nutritivă. Prin fertilizare cu îngrășăminte chimice NPK, plantele nu primesc deloc micronutrienți. Alimentele pe care le găsim în comerț provin din agricultura convențională, nu conțin agenți patogeni, însă nu sînt hrănitoare, nu asigură cele necesare celei vii. (Așa au apărut suplimentele nutritive.) Carnea de porc are culoare violet în loc de roșie, carnea de pasăre este roșie în loc

de albă? Nu-i nimic, ia vitamine ABCDE și suplimente de calciu, fier, mangan, cupru, vanadiu... - nici acestea nu sînt naturale, ci de sinteză chimică!

Uniunea Europeană înțelege în ce situație dificilă sînt puși consumatorii, fiind obligați să cumpere alimente convenționale nesănătoase, deoarece țărani care îngrășau solul cu gunoi de grajd au murit, fermierii care practicau agricultura durabilă sînt pe cale de dispari-

Codex alimentarius

■ Nicolae GOJA

ție (cei mai mulți intră în faliment), așa că pe piață rămîn doar "investitorii în agricultură". Capitalismul agricol înseamnă să vinzi ieftin produse de slabă calitate. Investitorii dopează vitele cu hormoni de creștere și organisme modificate, genetice, utilizează fertilizanți, erbicide și pesticide de sinteză industrială, în procesarea alimentară bagă cu pumnul aditivi chimici potențatori de culoare și gust, pe rafturile magazinelor găsim produse al căror ambalaj este mai

scump decât conținutul, iar etichetele conțin informații neverificate prin analize după Codex alimentarius.

UE nu asigură domeniul calității alimentelor și al siguranței alimentare (erau mai bune legile lui Ceaușescu în acest sens) deoarece se opun investitorii, capitaliștii din concernele agricole-industriale. Capitalismul trebuie să facă profit și minimizează riscul bolilor, pe care multinaționalele farmaceutice vin să le amelioreze: cu medicamente mai scumpe decât alimentele. Acesta este circuitul subînțeles: omul consumă alimente ieftine, reziduurile toxice se acumulează, se îmbolnăvește cronic și speriat de moarte începe să se trateze zi de zi cu medicamente și suplimente nutritive mai scumpe decât alimentele ecologice.

UE pune de acum (din anul 2014) condiția SMR9, prin care fermierii vor fi controlați cum tratează culturile cu pesticide (insecticide, fungicide, acaricide, erbicide, raticide). În fiecare an, vor fi controlați 1% dintre fermieri. Este un pas modest, au ajuns la furcă, dar pînă la fureculă drumul va fi de-un secol! Ferice de cei care au o bucată de teren agricol necontaminat și își pot produce singuri hrana!

Atenție la "Jocul de-a licitațiile"

■ Vasile GAFTONE

La mijlocul lunii iulie 2014, Guvernul României a adoptat o Ordonanță de Urgență, care a modificat Legea achizițiilor publice. Unii văd această măsură ca o piedică în calea firmelor mici, care le-ar face im-

posibilă acțiunea de Contestare a licitațiilor prin instituirea "garanției de bună conduită". Credem că, în ultimii douăzeci de ani - și în Maramureș, ca și, în general, în țară - rare au fost cazurile în care licitațiile să nu fie trucate.

■ Citiți în PAGINA 3

La mulți ani, grăniceri maramureșeni!

La împlinirea a 150 de ani de existență a Poliției de Frontieră din România, îmi exprim întreaga apreciere pentru modul în care vă exercitați atribuțiile cu privire la supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, în partea de Nord a țării.

Salut eforturile angajaților Inspectoratului Teritorial al Poliției de Frontieră Sighetu-Marmăției în modernizarea și adaptarea la cerințele Comunității Europene.

Am convingerea că și în continuare veți da dovadă de perseverență, inteligență, conduită morală remarcabilă și conștiință profesională în misiunea dumneavoastră de străjui a egalității, ordii și liniștii la frontieră.

Cu deosebită considerație,
Ing. Anton Rohian
prefectul județului Maramureș

TRAIAN
RAD TAUT - 57

■ SPORT | PAG. 8

TERAPIA 3C
PENTRU BOLNAVI
CU AUTISM

■ SĂNĂTATEA | PAG. 9

Eveniment la Biblioteca "Petre Dulfu"

biografice despre
autor

S-a născut la 14 ianuarie
1900, în localitatea Cătina,

du X-e au XXe secole";
1968 - Expoziție la Essen -
Germania, Muzeul "Fol-
xwang" - der Ungrische
Kunst; 1969 - Expoziție -

Pictură a avut loc tot în
Baia Mare, la 10 octombrie
2013, la Centrul Cultural
"Teleki" din Baia Mare,
str. Minetilor nr. 7, care a

soțul nepoatei artistului,
Maria Ștefania Bene

Alimentația în școlile din Europa, analizată într-un raport

oferta distribuitorilor automate este restricționată în aproximativ
jumătate dintre țările studiate

Serviciul științific intern al Comisiei Europene - Cen-
trul Comun de Cercetare (JRC) a publicat primul ra-
port cuprinzător referitor la politicile privind alimen-
tația în școlile din Europa. Toate țările cuprinse în
studiu (cele 28 de state membre ale Uniunii Europe-
ne + Norvegia și Elveția) au orientări privind ali-
mentația în școli, deși acestea variază considerabil.

Îmbunătățirea nutriției
copiilor, învătarea unui
regim alimentar și a unor
obiceiuri de viață sănătoa-
se, precum și reducerea
sau prevenirea obezității
infantile sînt obiectivele
principale generale împăr-
tășite de majoritatea țări-
lor. Potrivit raportului,
foarte des întîlnite sînt res-
tricțiile sau recomandările

ocazională a acestor gus-
tări la interdicții complete.
Aportul de energie și apor-
tul de grăsimi sînt cei mai
comuni parametri incluși
în standardele pentru prinz
bazate pe energie/subs-
tanțe nutritive (utilizați în
65% și, respectiv, în 56%
din totalul politicilor).
Oferta distribuitorilor
automate este restricționa-
tă în aproximativ jumătate
dintre țările studiate. Mă-
surile variază de la cele
care recomandă opțiuni
mai sănătoase în privința
alimentelor oferite de dis-
tribuitoarele automate la
cele care interzic alimen-

tele nesănătoase din auto-
mate și la cele care inter-
zic cu totul prezența auto-
matelor în incintele școli-
lor. Limitarea comerciali-
zării alimentelor nesănă-
toase constituie, de aseme-
nea, o practică obișnuită.
Inventarierea politicilor
privind alimentația în școli
s-a realizat în sprijinul
Strategiei pentru Europa
privind problemele de să-
nătate legate de alimenta-
ție, excesul de greutate și
obezitate, precum și în cel
al Planului de acțiune al
UE privind obezitatea in-
fantilă 2014-2020.

(m.s.)

Biblioteca Tg. Lăpuș are mii de cititori

Enciclopedia Marilor Personalități

Bibliotecarele Floare
Butian și Dana Ghițiu au
dat cu împrumut, în perioa-
da ianuarie-iulie 2014,
peste 6.000 de cărți, la
4.700 de cititori. Bibliote-
ca orășenească dispune de
4 încăperi, 10 vitrine pro-
tejate cu sticlă și 9 rafturi
cu peste 28.000 de cărți și
o sală de lectură cu trei vi-

(A. Petruț)

Reducerea CAS este acoperită...

Reducerea CAS este acoperită...
"Avem anual o încasare suplimentară de 2,6 miliarde din creșterea accizei, 1,5 miliarde din taxa specială pe construcții și, față de anul trecut, la venituri curente, pe primele șase luni, avem 3 miliarde de lei în plus", a spus ministrul Victor Ponta în ședința de guvern de ieri.

Pe baza noii Legi a insolvenței, statul are de recuperat 41 de miliarde lei de la firme în insolvență și din reorganizarea ANAF. Președintele Traian Băsescu declarat, ieri, că, dacă ar fi prim-ministru, ar adopta reducerea CAS și a menționat că nu susține această măsură.

luna iunie proiectul de lege care prevede reducerea cu 5 puncte procentuale a CAS la angajator, de la 1 octombrie. Proiectul a fost ulterior adoptat de Senat și Camera Deputaților. Președintele Traian Băsescu declarat, ieri, că, dacă ar fi prim-ministru, ar adopta reducerea CAS și a menționat că nu susține această măsură.

Dosare penale pentru mașinile cu numere provizorii

Poliția de Frontieră atrage atenția asupra faptului că, de la începutul anului, s-au înregistrat zeci de cazuri în care șoferi români sau străini au încercat să intre în țară la volanul unor autoturisme care aveau numere provizorii sau pentru probă, fapt care constituie infracțiune. De la începutul anului, s-au înregistrat

peste 50 de dosare penale întocmite pe numele unor șoferi care au încercat să intre în țară la volanul unor mașini care aveau numere provizorii ori de probă, emise de autoritățile germane sau ungare. Singurele condiții în care intrarea sau ieșirea din țară a autovehiculelor sau remorcilor cu astfel de numere este permisă doar dacă sunt "transportate în mijloace de transport (remorci, trailere)".

Euro în Lituania

Parlamentul European a aprobat cu o largă majoritate, ieri, intrarea Lituaniei în zona euro, aceasta urmând ca la 1 ianuarie 2015 să devină cel de-al 19-lea membru. Avizul Parlamentului în această privință este doar consultativ. Vilnius vede euro ca un zid de apărare împotriva Rusiei și ca pe o modalitate de consolidare a poziției sale politice în Europa. Țară baltică ce are trei milioane de locuitori, membru UE din 2004, Lituania se alătură vecinilor săi, Estonia și Letonia, care au trecut la euro în 2011 și, respectiv, 2014.

Durata concediului de maternitate

Presedinția italiană a Uniunii Europene s-a declarat marți pregătită să lanseze o propunere vizând creșterea duratei minime a concediului de maternitate la 20 de săptămâni în toate țările UE (față de 14 săptămâni în prezent), cu o remunerație de 100% din salariu, și instaurarea principiului unui concediu de paternitate remunerat - un text blocat de peste trei ani pentru Copii "Marie Curie", dar și în alte centre medicale din Iași, Timișoara, Târgu Mureș și Cluj. Mortalitatea infantilă cauzată de malformațiile congenitale ale sistemului circulator reprezintă peste 11 la sută din totalul deceselor copiilor cu vârsta sub un an. Numărul anual de copii cu probleme cardiace, printre nou-născuți, este în creștere în Europa.

Intervenții chirurgicale la copii cu malformații cardiace

Programul prin care medicii specialişti italieni vin în România pentru a opera copii cu malformații cardiace a fost extins și în Cluj, a anunțat ieri Ministerul Sănătății, precizând că până în prezent au fost făcute 56 de astfel de intervenții chirurgicale. Copiii cu probleme cardiace vor fi în continuare tratați la cele mai înalte standarde

Nou zăcământ de titei în Marea Neagră

Ponta deraniat de Băsescu 44.000 de viitori

CFR Marfă transportă cărbune

Complexul Energetic Hunedoara confirmă că operatorul feroviar CFR Marfă a câștigat un contract în valoare de 44,6 milioane lei fără TVA (10 milioane euro), pentru transportul cărbunelui.

La negocieri au participat CFR Marfă cu terții susținători Consal, Irilu și Agenția Lukom-A-România, precum și Grup Feroviar Român, deținut de omul de afaceri Gruia Stoica, cu terți susținători Grampet și subcontractant Servtrans Invest.

Clinica ON
experiența dovedește competența

25% REDUCERE la tratament
50% REDUCERE la consultanță
valabil între 16-31 Iulie 2014

Tratați și îmbunătățesți Viața
Tratament IMPOTENȚA - ERACULARE PRECOCE - ERECTILE ȘUȘII

C. 0262 - 214.243   **www.clinicaon.ro**

Un material "super negru"

Un material care absoarbe doar 0,035% din spectrul luminos și care este atât de negru încât ochiul uman face eforturi pentru a-i distinge forma și dimensiunile a fost creat de cercetătorii britanici, folosind nanotuburi de carbon, care sunt de 10.000 mai subțiri decât firul de păr uman și atât de mici încât lumina nu poate pătrunde înăuntru, dar poate trece prin crăpăturile dintre ele. Lumina este apoi absorbită, creând iluzia unei găuri negre. Materialul va fi folosit la camerele astronomice, la telescoape și la sistemele de scanare cu infraroșu.

Creștin-democratul luxemburghez Jean-Claude Juncker a fost ales, ieri, președinte al Comisiei Europene de către Parlamentul European.

Juncker, desemnat la 27 iunie de către 26 dintre cei 28 de șefi de stat și de guvern din cadrul UE, a fost votat de 422 de deputați. Alți 250 au votat împotriva, 47 s-au abținut, iar zece buletine au fost declarate nule. În discursul susținut înaintea votului, Juncker s-a pronunțat în favoarea unui plan de investiții de 300 de miliarde de euro pentru a lupta împotriva șomajului și pentru o Europă mai socială.

Armistițiul eșuat în Fâșia Gaza

Cabinetul de Securitate israelian a acceptat ieri dimineață propunerea de armistițiu în Fâșia Gaza prezentată de către Egipt, însă mișcarea islamistă palestiniană Hamas, care deține controlul asupra Fâșiei Gaza, a respins oferta egipteană.

O MODALITATE SIGURĂ ȘI ECONOMICĂ DE A AVEA, ZILNIC, LA ÎNDEMÎNĂ, ZIARUL DUMNEAVOASTRĂ PREFERAT

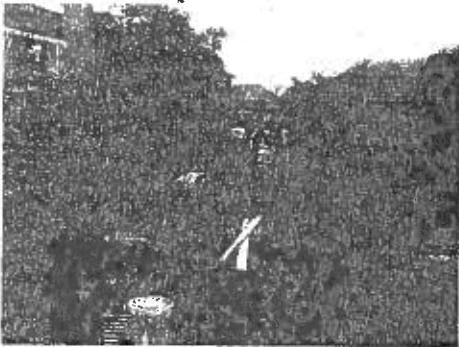
Unde sînt banii europeni?

de N. GOJA

Campania EuroAgricultura s-a desfășurat în Maramureș vreme de patru zile (15-18 iulie 2014) și a constat în vizitarea a zece investiții realizate din fonduri europene. Scopurile Ministerului Agriculturii și Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, finanțatorii acțiunii, au fost să asigure transparența gestionării banilor publici, să demonstreze că cetățenii și autoritățile au șanse egale să acceseze fonduri nerambursabile dedicate agriculturii și creșterii satului românesc și să transmită către posibii viitori beneficiari că Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 va putea fi accesat mai ușor. Pentru a disemina aceste informații în teritoriu, Ministerul Agriculturii a angajat o firmă din București să organizeze rețeaua națională de 2.500 de voluntari multiplicatori. În Maramureș, rețeaua cuprinde 40 de voluntari, care s-au angajat să desfășoare în următoarele trei luni activități de transmitere către public, mai ales către cel interesat, a materialelor de prezentare privind modalitatea de solicitare, accesare și derulare a fondurilor europene, dar și a informațiilor aflate în cele zece vizite la obiective de investiții publice și private realizate cu ajutorul fondurilor europene.

Centru after school Dumbrăvița

În ultima zi de campanie EuroAgricultura, cei 15 multiplicatori prezenți, printre care s-a aflat și primarul comunei Săcălășeni, Emilian Pop, care este și președintele Asociației Comunității din Maramureș, am fost

Muncitorii lucrează la betonarea șanțurilor

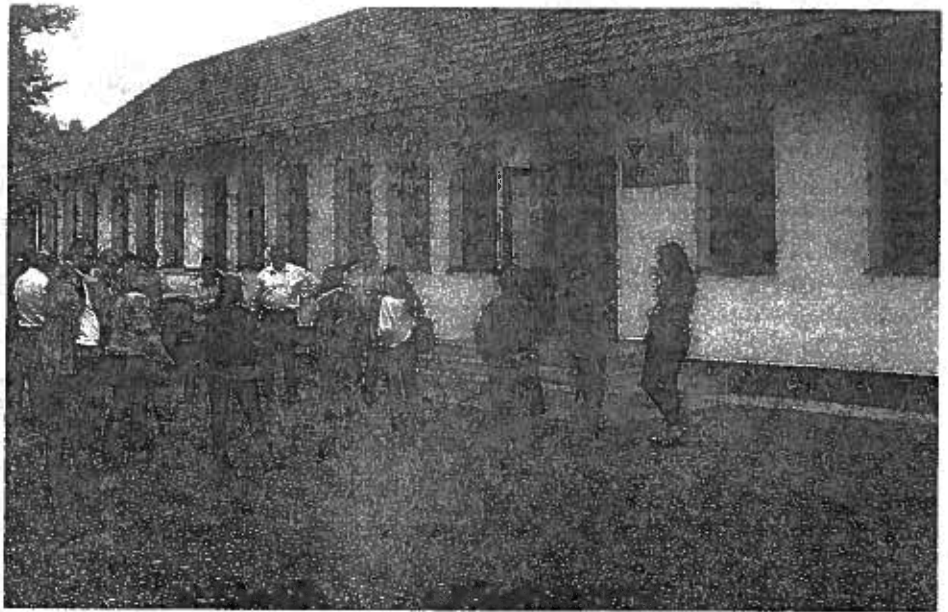
în comuna Dumbrăvița. Ne-au primit primarul Felician Ciceu, viceprimarul Florin Balaj și secretarul Dacian Dobrican. Primul obiectiv pe care l-am văzut a fost Centrul after school (în limba română: după școală); înființat cu fonduri europene. Centrul cuprinde patru săli cu mese și scaune, în care elevii defavorizați vor veni după-amiaza, își vor face temele în liniște și ajutați de un mediator și vor primi o mâncare caldă. Mobilierul este nou, grupul social corespunde exigențelor, locul este bine pregătit și probabil va funcționa de la toamnă, cu fonduri curente de la bugetul local. În județul Maramureș, au fost înființate patru astfel de centre after school, la Dumbrăvița, Șișești, Deșești și Băsești. Comunitățile au primit fonduri pen-

tru infrastructură (drumuri, canalizare, apă) doar dacă s-au preocupat și de problemele sociale ale comunității. Unele comune au preferat aceste after school-uri, altele au înființat și dotat centre de îngrijire a bătrânilor, cum este la Ocna Șugatag. Bugetele locale sînt însă prea sărace pentru a întreține aceste acțiuni

sociale din bani publici - ceea ce explică punerea cu întârziere în funcțiune a centrelor. Credem că aceste centre vor sta goale și vor fi folosite după încheierea monitorizării pentru alte scopuri. Este un exemplu cum bunele intenții europene pot fi compromise de realitatea pauperă din teren. Dar poate că primării și consilierii locali ne vor contrazice...

Ulițe nesistemate, dar asfaltate

Comuna Dumbrăvița a accesat Măsura 322 în 2009, după doi ani a semnat contractul de 10 milioane lei, sumă sută la sută nerambursabilă, adică plătită în totalitate din fonduri europene. Din acești bani, a fost realizat obiectivul after school, au fost dotate căminele culturale din satele

În fața Centrului after school din Dumbrăvița

Rus și Șindrești cu 900 de scaune, căminul cultural Dumbrăvița a fost echipat cu 12 costume populare autentice de pe Fisculaș (Chioar) pentru echipa de dansuri noi, iar cea mai mare investiție este asfaltarea a 14,7 km de drum comunal, betonarea șanțurilor, pictuirea acostamentului, marcarea și semnalizarea acestor drumuri cu semnalizatoare rutiere. Vineri, echipele de muncitori lucrau la betonarea șanțurilor de scurgere a apelor pluviale. Primarul Felician Ciceu ne-a spus că lucrarea va fi finalizată în următoarele săptămîni și spre sfîrșitul lunii august 2015 va fi recepționată.

Două echipe de muncitori lucrau, le-am fotografiat. Un cetățean a ieșit dintr-o curte și ne-a spus că drumul este prea strîmt, nu încap două autovehicule să treacă unul pe lîngă altul. Bine era dacă ulițele ar fi fost lărgite și abia apoi să fie asfaltate. Sistemizarea străzilor ar fi presupus cheltuieli în plus, prin cumpărarea de teren de la cetățeni, ceea ce nu s-a putut face. Aceeași problemă am

Uliță asfaltată în Dumbrăvița

întîlnit-o și în satul Breb din Ocna Șugatag, autocarul care ne-a transportat a trebuit să dea înapoi pînă la o intersecție mai largă, pentru ca să poată trece autospeciala de salubritate (autogunoiera). Ar exista și soluția unor alveole de refugiu, pentru cele circa 30 km de drumuri care urmează să fie asfaltate în viitorii ani, pentru ca nici un locuitor să nu se mai murdărească pe pantofi cu noroi. Proiectanții ar trebui să țină seama de ideea lărgirii ulițelor și gospodarii ar trebui să cedeze fără de plată cite o fișie de teren lată de 1 m, în sînga și în dreapta drumului.

Finalul campaniei

Etapa de diseminare a informațiilor EuroAgricultura în județul Maramureș s-a încheiat și i-am rugat pe citiva dintre voluntarii diseminatori să ne spună ce le-a plăcut și ce nu le-a plăcut la cele zece obiective vizitate în perioada 15-18 iulie.

Gheorghe Dobrică, președintele Asociației Fermierilor și Procesatorilor din România: Am observat

că există o bună colaborare între experții Oficiului Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Maramureș și beneficiarii fondurilor europene, ceea ce nu peste tot în țară se întîmplă. Mi-au plăcut în mod deosebit cele două pensiuni turistice, din Ocna Șugatag și Sarasău. La ferma de suine din Oarța de Jos, am observat că micro FNC-ul nu este închis.

Aura Dobrică: M-a curcit căldura cu care am fost primiți peste tot și pot să spun că nu-mi place un singur lucru, că trebuie să ne întoarcem acasă în București!...

Valentina Trifu: Mi-a plăcut că proiectele au fost finalizate repede, că tinerii fermieri pe care i-am vizitat, Andrea Vereș și Ionuț Chira, au preluat cu succes fermele părinților și se implică activ în ele. Cînd am fost să vedem drumul vicinal din Sat Șugatag și ne-am întîlnit cu Maria Bud, femeia de 82 de ani ce torcea pe lața din fața casei, mi-au dat lacrimile...

Valentin Tuvene, multiplicator de proiecte din comuna Șieu: Mi-a plăcut foarte mult felul în care cei zece beneficiari s-au implicat în proiecte. Alții nu au avut răbdare și au renunțat prea ușor, din cauza birocrăției inerente. Pe noul PNDR 2014-2020, procedurile de accesare vor fi mai simple și aici intervenim și noi, cei 40 de multiplicatori, ca să-i convingem pe potențialii beneficiari din Maramureș să acceseze fonduri europene.

Ioan Borlean, directorul Grupului de Acțiune Locală GAL Mara-Gufii: A fost o idee bună ca mul-

tiplicatorii să viziteze proiecte realizate, pentru a vedea rezultatele investițiilor cu fonduri europene. Un semn încurajator este faptul că majoritatea beneficiarilor vor să mai acceseze fonduri nerambursabile. Singura problemă rămîne să asigure co-finanțarea.

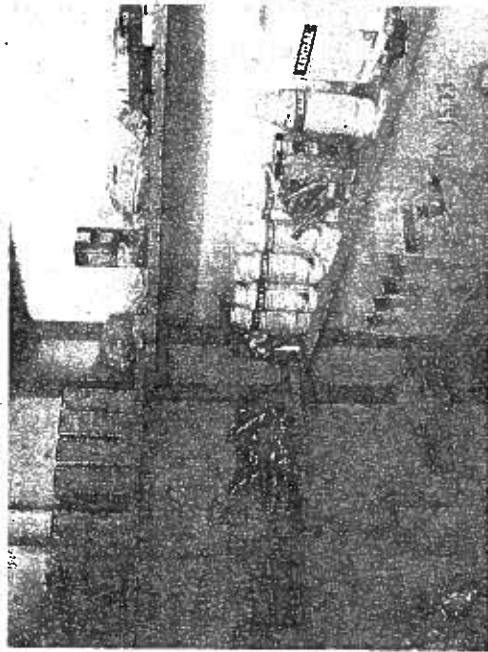
Sanda Tineghe, secretară a GAL Mara-Natur: Cei zece beneficiari pe care i-am vizitat au reușit să depășească barierele birocratice și sperăm că procedurile simplificate vor determina și mai mulți maramureșeni să acceseze fonduri europene. Noi, prin GAL-urile din județ, îi ajutăm.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2014 se apropie de finalizare, în 18 iulie 2014 se va încheia ultima sesiune de cereri de proiecte pe Măsura 121 "Modernizarea exploatațiilor agricole", cu alocarea sumei nerambursabile de 150 de milioane de euro, din care 35 de milioane de euro sînt exclusiv pentru fermele de familie. Noul Program Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014-2020 se află spre aprobare la Bruxelles. De aplicarea PNDR pe următorii șapte ani se va ocupa tot Agenția Națională de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, dar din această lună se APDRP reorganizează, pentru a fi mai eficientă, și va avea numele de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, reprezentată în județe de ofiții. OFIR Maramureș rămîne cu sediul la palatul administrativ din Baia Mare, corpul B, etajul II, telefon 0262-215016, cu același director (Sorin Pop) și cu doi șefi de serviciu.

Eco-condițiile puse de UE pentru fermieri

Fermierii beneficiari ai formelor de sprijin financiar în cadrul Schemei de Plată Unică pe Suprafață sînt obligați să respecte Regulamentul (CE) nr. 73 din 2009 privind gestionarea pesticidelor.

Acordarea formelor de sprijin din cadrul pilonului I al Politicii Agricole Comune și a anumitor plăți din cadrul măsurilor de dezvoltare rurală (pilonul al II-lea) se face doar către agricultorii care respectă normele obligatorii în domeniul mediului, sănătății publice, animalelor și plantelor, precum și al bunăstării animalelor. Fermierii

Magazia de pesticide a unui legumicultor din Seini trebuie să utilizeze doar produse de protecție a plantelor omologate. Să nu aplice tratamente în zonele de

Magazia de pesticide a unui legumicultor din Seini trebuie să utilizeze doar produse de protecție a plantelor omologate. Să nu aplice tratamente în zonele de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecția plantelor. Fermierii trebuie să păstreze o perioadă de cel puțin 3 ani documentele de evidență a produselor de protecție a plantelor. Fermierul va ține evidența la zi, prin completarea unui caiet care cuprinde: data tratamentului, cultura tratată, locul parcelei, data aplicării, agentul de dăunare, denumirea produsului folosit, doza, data recoltării. Nerespectarea normelor de eco-condiționalitate conduce la reducerea plăților sau excluderea de la plată, la una sau mai multe scheme de sprijin, pentru unul sau mai mulți ani. (n.g.)

Sanționați pentru munca la negru

Verificările lunare efectuate de inspectorii pe relații de muncă din ITM Maramureș dau roade, tot mai puține sînt firmele amendate pentru utilizarea forței de muncă la negru. În iunie formă scrisă, cît și la cele

Adeverințe pentru cei care au promovat BAC-ul

Toți absolvenții de clasa a XII-a, care au promovat bacalaureatul, pot să își ridice deja adeverințele care atestă acest fapt, de la sediul unităților de învățămînt. Dovezile scrise, cu o valabilitate de 12

CALENDAR RELIGIOS

Ortodox: Sf. Mc. Chiriț și Iulian; Sf. Ierarh Iosif, Arhiep. Ierusalonimiei; Sf. Vladimir, luminătorul Rusiei. **Greco-catolic:** Sf. m. Chiriț și mama sa Iulita. **Romano-catolic:** Ss. Bonaventura, ep. Inv., Vladimir.

ASTRONOMIE

Toate valorile sunt exprimate în **Timp Legal Român (T.L.R.)**. Orele răsăritului și apusul pentru Soare și Lună sunt calculate pentru Baia Mare. În perioada 23 iunie - 22 iulie, Soarele se află în constelația Rac, apoi trece în constelația Leu. **SOARELE** răsare la 05h 43m și apune la 21h 20m. Luna răsare la 22h 55m și apune la 09h 33m. Durata verii astronomice este de 93 zile și 15 ore. În luna iulie ziua are aproximativ 15 ore. Zile scurse din calendarul acestui an: 196. Zile rămase: 169. (Prof. Ioan BOB)

Zodia: RAC

AFORISMUL ZILEI

Ascultă de 100 de ori, analizează de 1000 de ori, vorbește o dată. (Arthur Buchwald)

ASTĂZI ÎN TRECUT

■ 1099 Prima Cruciadă, condusă de Godofroy de Bouillon, cucereste Ierusalimul ■ 1410 Lupta de la Grunwald, dintre Uniunea polono-lituaniană și Ordinul teuton, la care, alături de polonezi, participă și trupe moldovenești ■ 1497 Incepe construcția bisericii Curții Domnești de la Piața Neamț, ctitorie a lui Ștefan cel Mare ■ 1542 Moare Mona Lisa - Gioconda cu sub-răsu enigmatic, pictată de Leonard da Vinci ■ 1606 S-a născut pictorul și gravorul olandez Rembrandt

1940 Hitler îi adresează o scrisoare lui Carol al II-lea, cerându-i, ultimativ, concesi pentru Ungaria hortystă ■ 1943 S-a născut cântărețul de operetă Dorin Teodorescu ■ 1955 18 laureați ai Premiului Nobel semnează o declarație împotriva armelor nucleare ■ 1958 A apărut revista „Luceafărul”, condusă succesiv de Mihail Beniuc și Eugen Barbu ■ 1964 S-a înființat studioul „Animafilm” ■ 1967 A murit pictorul Vladimir Frimu ■ 1974 Lovitură de stat în Cipru, împotriva arhiepiscopului Makarios al II-lea, președintele țării ■ 1975 Zbor comun sovieto-american cu navele „Soiuz-Apollo” ■ 1977 A murit scriitorul rus Konstantin Alexandrovici Fedin ■ 1997 Slobodan Milosevic este ales președinte al R.F. Iugoslavia ■ 2000 Ultimul concert al artistului francez Gilbert Becaud, care a avut loc la Fribourg-Elveția.

TELEFOANE DE INTERES

■ Număr unic pentru situații de urgență - 112 ■ Primăria Baia Mare - 0262-211001 ■ Primăria Sighetu Marmatei - 0262-311001 ■ Prefectura - 0262-212400 ■ Protecția consumatorului - 0219551; 0262-218887 ■ Deranjamente EON Gaz Distribuție - 0265-200928; 0.800.800.928 ■ Deranjamente Electrica - 0262-929 ■ Informații C.F.R. - 0262-220952 ■ Agenția de voiaj C.F.R. - 0262-219113 ■ Poliția de Frontieră - 0262-959 ■ Spitalul Județean de urgență - 0262-275340 ■ A.J.O.F.M. - 0262-227829 ■ Casa Județeană de Pensii -

Efectul PAC în Codru și Chioar

N. GOJA

Politica agricolă comună (PAC) și de dezvoltare rurală este lesne observabilă în agricultura județului Maramureș, campania de informare "Euro Agricultură" a Ministerului Agriculturii privind noile ferme și investiții realizate cu fonduri europene în ciclul 2007-2014 având rolul să-i încurajeze pe investitori să acceseze fonduri nerambursabile și în următorul ciclu de finanțare, prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020. În a treia zi a campaniei (joi), echipa de multiplicatori (19 persoane) s-a deplasat în zonele Codru și Chioar, în vizită la două ferme legumicole, o fermă îngrășare a porcilor și o micro-intreprindere la sat. Efectul PAC se vede prin... parbrizul autobuzului, căci circa 90% din terenuri sînt lucrate. Față de 50% în urmă cu șapte-opt ani, și culturile agricole arată bine, chiar dacă a fost secetă timp de două luni. Dar cele mai evidente semne sînt fermele zootehnice noi, apărute aproape în fiecare comună. În Ariniș, lângă drumul județean, au crescut una lângă alta trei ferme zootehnice, una avicolă și două îngrășătorii de porci. Pe toată zona Codru, sînt acum opt ferme de porci. În Maramureș, 15 îngrășătorii de porci (toate în sudul județului).

ne lei, deci peste un milion de euro, din care finanțare nerambursabilă 2.786.899 lei. A realizat o fermă de îngrășare a porcilor, în două adăposturi cu capacitate de 2.000 de capete, un micro FNC pentru procesarea cerealelor, s-a dotat cu tractor de 200 CP și utilajele necesare pentru a lucra 170 ha de teren arabil arendat de la țărani, a forat un puț adînc pentru apă potabilă, a construit o fosă de 3.000 t pentru dejecții (le administrează și le încorporează în sol, în perioadele fără ploaie și caniculă), a dotat halele cu cele necesare pentru buna întreținere a animalelor, a angajat șapte muncitori și de trei ani îngrășă cite trei serii de porcei pe an. Cumpără porceii (sînt scumpi, 60% din cheltuielile fermei!) din Ungaria și în o sută de zile îi îngrășă de la 20-30 kg pînă la 90-110 kg, uneori 130 kg, cînd nu are cui îi vinde. Livrează porcii grași la abatorul Mezeleco din Ardușat. Carcasele de regulă sînt de

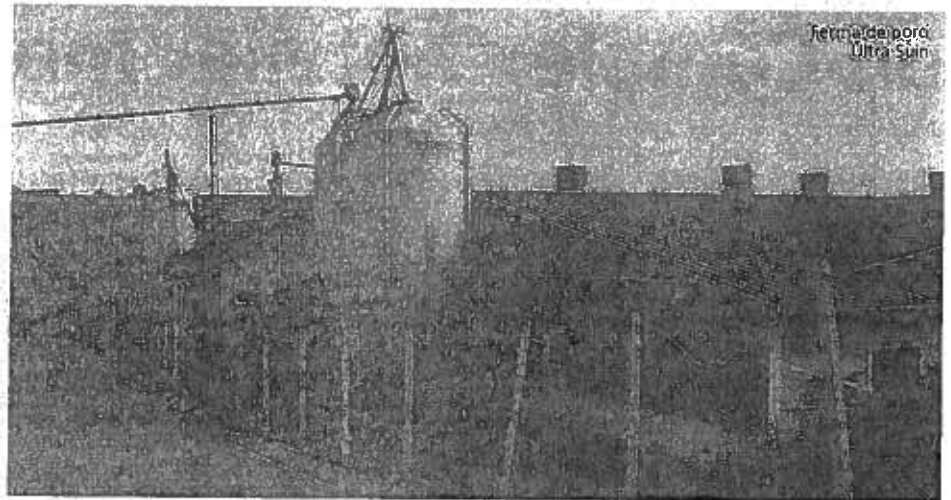

La ferma din cîmp a familiei Chira din Dănești

clasele S și E, adică au carne peste 50% din masă. Ferma Ultra Suin SRL din Oarța de Jos are o tehnologie nouă, porcii își "prepară" mîncarea singuri (furașul este umectat cu apă în hrănit, după cum "comandă" porcul, printr-o clapetă cu tijă și o suzetă cu bilă).

Doi tineri legumicultori

Uniunea Europeană îi încurajează pe tineri să preia afacerea agricolă a

părinților de la țară și îi susține pentru dotarea fermei cu zeci de mii de euro. Noi am vizitat două astfel de ferme legumicole, în Dănești Chioarului și Lăpușel. Ionuț Chira (vîrsta 25 ani) s-a întors de la muncă din Franța și dintr-un fel de dragoste pentru tra-

Andreea Vereș și mama sa, Mirela Vereș, nu au primit la serele reci din Lăpușel, unde cultivă roșii, castraveți. Au o mică livadă de meri. Seamănă și cereale. Prin Măsura 112, Andreea a încasat 20.000 de euro, din care a cumpărat instalații de irigare prin picurare, pompe de irigat, furtunuri pentru irigare, automatizare pentru efectuarea tratamentelor fitosanitare, folie de polietilenă cu ecran de protecție UV, un tractor și un plug. S-a angajat ca în trei ani să crească exploatarea de la 11 unități de dezvoltare economică, la 15 UDE. Are în plan să încălzească serele, pentru a obține producție mai timpurie (prin măsurile PNDR 2014-2020). Se gîndește la un depozit pentru păstrarea legumelor, de 100 metri pătrați. Acum,

blice de 847.460 lei (200.000 euro). Fabrica se numește Metal Geca SRL și are sediul în comuna Remetea Chioarului, pe locul fostei ferme IAS, halele căreia au fost reparate și do-

șuri de fum, piese debitate, cărucioare, solarii, piese agricole - "orice", ne spune ing. Cătălin Bodocean. Îi sfătuiește pe tineri să acceseze fondurile europene pentru a cumpăra utilaje.

Mirela și Andreea Vereș

tate cu: instalație de debitat cu plasmă de înaltă definiție, presă de îndoit tablă cu trei valuri, aparat de sudură Varmig 400 DW Syner-

Frății Bodocean

familia Vereș vinde legumele în piața publică și în satele din Maramureș istoric.

Plasmă de înaltă definiție în Remetea

Statul îi sprijină financiar și pe tinerii care își înființează micro-intreprinderi la sate. Frații Cătălin (29 ani) și Raluca Bodocean au accesat Măsura 312 și au realizat o fabrică de recipiente și boilere, cu ajutorul investiției de 1.710.225 lei (85.000 euro), din care fonduri pu-

gy. Tinerii au fost susținuți de Leumi Bank, cu un credit de 100.000 de euro. În unitate lucrează șapte salariați din zonă, cu salarii medii pe economie. Hala principală este un fost grajd de vaci, lăsat în paragină.

Fabrica face orice este legat de metal și tablă, debitează tabla în orice formă, cit ar fi de complicată, plasma sau flacăra de acetilenă fiind dirijată cu ajutorul computerului. Produc și fac servicii în valoare de 130.000 lei pe lună, din care reușesc să mențină afacerea. Fac și grinzi, co-

Tinerii investitori din...
aratai realizate...
probabil ca...
me pe care...
Andreea Vereș...
Vereș...
antipe proiectele europene...
vorbea despre...
lung de...
vizite...
atluccarului...
de proiectele...
nefinanțabile...
le preaputine...
Cu toate...
caștin...
aparaturile...
100...
semi-subsistență...
sprijin...
merci...
de gospodari...
ha sînt...
să și lucreze...
agricole...
și în teren...
pasunile...
toate pe...
aratai...
s-au...
firme...
investi...
Meau...
și consil...
pasă...
subven...
prin AP...?

Din asistent medical, crescător de suine

Echipa de multiplicatori, reprezentanți de la GAL-uri, asociații de fermieri, primării, fermieri și ziariști s-a oprit la Oarța de Jos, unde ne aștepta fermierul Felician Zaharie, de loc din Babța - județul Satu Mare, care însă de cîțiva ani a devenit agricultor (din asistent medical, chimist, comerciant). Investiția pe care a făcut-o cu familia sa este de 5,5 milioa-

Fermierul Felician Zaharie